

QUÈ SÓN LES UNITATS DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA DE CONDUCTES ADDICTIVES (UPCCA)?

- Són serveis especialitzats de titularitat local que desenvolupen programes de prevenció per tal de reduir o evitar l'ús i abús de drogues, així com altres conductes addictives, i promoure hàbits de vida saludable (Decret 132/2010).
- Des que van ser creades l'any 1998, són el principal recurs preventiu de la Comunitat Valenciana. Es tracta de recursos municipals promoguts i dependents directament de l'actual Direcció General d'Ordenació i Assistència Sanitària (Servei de Drogodependència de la Conselleria de Sanitat).
- La UPCCA d'Alcoi va ser creada l'any 2000 i va obtenir la seua acreditació definitiva el 2002.

MODALITATS DE PREVENCIÓ

- **PREVENCIÓ INESPECÍFICA:**

Se centra en la realització de programes generals de promoció de la salut, en el desenvolupament personal i social, en les alternatives d'oci i temps lliure i en el foment de l'associacionisme. És inespecífica perquè el destinatari no és conscient del fet que estan treballant amb ell les problemàtiques relacionades amb l'ús de drogues i la seua prevenció.

- **PREVENCIÓ ESPECÍFICA**

Conjunt d'estratègies relacionades amb el fenomen del consum de drogues, que centren la seua actuació en la disminució dels factors de risc associats al consum i en la promoció de factors de protecció.

NIVELLS DE PREVENCIÓ

- **UNIVERSAL**

Adreçat a la població en termes generals amb la finalitat d'evitar factors de risc i potenciar factors de protecció.

- **SELECTIVA**

Està orientada als subgrups de població que tenen un risc major de ser consumidors (grups de risc).

- **INDICADA**

Centrada en subjectes que presenten factors de risc alt diferents dels de tipus social o demogràfic.

ÀMBITS D'ACTUACIÓ DE LA UPCA

Contexts socials en què poden dur-se a terme intervencions preventives. Cadascun dels àmbits tenen relació amb la resta i per aquesta raó és necessari desenvolupar estratègies preventives en paral·lel.

- ESCOLAR

L'escola és un mitjà privilegiat per a dur a terme accions preventives:

- Informar i formar de manera sistemàtica els educands.
- Detectar precoçment la població de risc alt.

Involucrar docents, associacions de pares i mares o altres institucions amb un objectiu comú, a més de l'alumnat.

- FAMILIAR

La família és el context primari de socialització de l'individu i de desenvolupament emocional i cognitiu. Com a agent socialitzador fonamental, qualsevol aproximació preventiva que no la tinguera en compte no tindria valor.

L'àmbit familiar disposa d'una capacitat natural i unes fortaleses pròpies que el converteixen en un espai privilegiat per a la prevenció del consum de drogues.

- COMUNITARI I ASSOCIATIU

És un dels més rellevants per a la prevenció en general i un espai de trobada i participació ciutadana.

Anualment la UPCA du a terme una previsió de les activitats que desenvoluparà en cada àmbit. Per conèixer el desenvolupament complet en cada activitat, consulteu l'annex 1 Memòria d'Activitats Prevista 2012.

1. PREVENCIÓ ESCOLAR

Accions desenvolupades amb la finalitat de facilitar l'adquisició de coneixements, actituds, comportaments i hàbits saludables entre la població escolar, així com l'adquisició de factors de protecció davant els riscos d'ús i abús de les diferents drogues.

1.1. OFERTA DE PROGRAMES DE PREVENCIÓ EN ELS CENTRES ESCOLARS DEL MUNICIPI

EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

- Prevenir per a Viure.
- Banc d'eines audiovisuals per a la prevenció.
- Programa Cine i Valors

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA, PCPI, CICLES FORMATIUS, BATXILLER

- Banc d'eines audiovisuals per a la prevenció.
- Programa Cine i Valors.
- Programa Reprenem.
- Programa Ratlles.
- Programa Preventic en la modalitat formativa i informativa.
- Projecte MALVA.

1.2. TALLERS ESPECÍFICS

- Són actuacions que complementen i reforcen els programes desenvolupats.
- Entesos com a activitats d'estratègia formativa/informativa.
- Consensuats entre els professionals de la UPCCA i el professorat.
- Sobre substàncies o temàtiques específiques: cannabis, alcohol, drogues de disseny, conseqüències legals, addiccions sense substància...

1.3. FORMACIÓ DEL PROFESSORAT I ALTRES

- Cursos específics per als docents.
- Formació i assessorament al professorat.
- Formació de mediadors.
 - Monitors de centres juvenil.
 - Estudiants TASOC.
 - Voluntariat i associacionisme.
 - Altres col·lectius.

2. PREVENCIÓ FAMILIAR

2.1. ACTUACIONS ADREÇADES A LA FAMÍLIA

OBJECTIUS

Facilitar als progenitors les eines i els recursos bàsics per a dur a terme la tasca preventiva en el si de la família. Per a fer-ho, cal fomentar les habilitats educatives i de comunicació necessàries i atorgar-les el paper de primers agents de salut que són.

ACTIVITATS I PROGRAMES

- Servei d'atenció i informació comunitari.
- Programa d'intervenció amb menors consumidors i família.
- Escola de mares i pares municipal.
- Tallers preventius familiars.
- Curs virtual per a pares En Família.
- Intervencions concretes que la programació del centre escolar incorpora a través de les AMPES (debats, taules redones, conferències, etc.).
- Programa PIFCA (Programa d'Intervenció Familiar en Conductes Addictives).

3. PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

Té com a objectiu promoure la implantació de programes de prevenció en l'àmbit local que estimulen la sensibilització i formació conjunta de tots els agents preventius de la comunitat.

Dins d'aquesta àrea, la característica de les activitats és la seua diversitat. Per a enguany:

ACTIVITATS I PROGRAMES

- Exposició itinerant *Visió científica de les drogues: si ho saps, no t'hi fiques*, una visió científica que té l'objectiu d'impulsar la prevenció del consum de drogues entre la població més jove.
- Concurs "Des del teu mòbil pots prevenir: el teu missatge és important", programa que premia els millors missatges que ajuden a prevenir el consum de drogues entre els joves.
- Intervenció amb joves i famílies basat en el programa MIRA'T.
- Projecte Humanymal amb joves en risc d'exclusió social.

- Campanyes institucionals de sensibilització: Dia Internacional de la Lluita contra la Droga (26 de juny), etc.
- Atenció i participació en programes de mitjans de comunicació.
- Programa d'informació, orientació i atenció:

Adreçat a la població en general:

La UPCCA ofereix el servei d'orientació, informació i assessorament sobre drogodependències, adreçat a tot l'àmbit comunitari, especialment a joves, pares i mares, i famílies en general.

Adreçat a la comunitat escolar:

En aquest sentit el servei està igualment a disposició de tots els centres escolars, seguint el protocol d'actuació dins del Pla PREVI i d'acord amb el Pla Estratègic sobre Drogodependència i altres Trastorns Addictius, que permet als centres, al professorat, a l'alumnat i a les seues famílies identificar i, en el seu cas, actuar sobre els factors de risc del consum de drogues.

La UPCCA pot constituir un important suport al professorat en la tasca de prevenir en l'alumnat conductes que poden repercutir en l'ús o consum de drogues, així com intervenir en casos que requerisquen una atenció especial, mitjançant l'establiment dels mecanismes d'actuació i coordinació necessaris entre tots els agents. Més informació: <http://www.edu.gva.es/eva/>

4. RECURSOS EN CONDUCTES ADDICTIVES A ALCOI

- RECURS PREVENTIU:

- UPCCA: Unitat de Prevenció Comunitària de Drogodependències
Regidoria de Benestar Social
Ajuntament d'Alcoi
c/ El Camí núm. 40
Tel. 965537124
upc@alcoi.org
També en Facebook

- RECURSOS ASSISTENCIALS

- UA: Unitat d'Alcoholologia (tractament d'addiccions legals, tabaquisme, noves tecnologies, joc patològic).
Conselleria de Sanitat
Dept. de Salut 15
c/ Onofre Jordà núm. X
Tel. 965332511

- UCA: Unitat de Conductes Addictives (tractament d'addiccions il·legals).
Conselleria de Sanitat
Dept. de Salut 15
Av. L'Alameda núm. 42
Tel. 965523312

- RECURSOS DE REINSERCIÓ

- Centre de Dia Fundació AEPA
c/ Músic Gonçal Blanes núm. 3
Tel. 965523312
- GARA: Grup d'Alcohòlics Rehabilitats d'Alcoi (ONG)
c/ El Camí núm. 40
Tel. 965543047
- ATAJ: Associació per al Tractament de l'Addicció al Joc (ONG)
c/ El Camí núm. 40
Tel. 96554304

- PROGRAMA DE REDUCCIONS DE DANYS
 - PIX: Programa d'Intercanvi de Xeringues que gestiona i desenvolupa la Creu Roja d'Alcoi.

Antiga estació de RENFE
c/ Tirant lo Blanc s/n
Tel. 96533224

ENLLAÇOS D'INTERÉS

- www.pnsd.es PLA NACIONAL SOBRE DROGUES
- www.fad.es FUNDACIÓ D'AJUDA A LA DROGOADDICCIÓ
- www.fepad.es FUNDACIÓ PER A L'ESTUDI I LA PREVENCIÓ DE LES ADDICCIONS
- www.inidumh.es INSTITUT NACIONAL D'INVESTIGACIÓ SOBRE DROGUES DE LA UNIVERSITAT MIGUEL HERNÁNDEZ
- www.socidrogalcohol.es SOCIETAT CIENTÍFICA
- www.emcdda.europa.eu OBSERVATORI EUROPEU DE LES DROGUES OEDT
- www.unodc.org OFICINA CONTRA LA DROGA I EL DELICTE DE NACIONS UNIDES
- www.energycontrol.org REDUCCIÓ DE DANYS
- www.lasdrogas.info
- www.drogasycerebro.com
- www.edex.es
- www.adicciones.es

ANNEX 1: MEMÒRIA D'ACTIVITATS PREVISTES 2012 UPCA ALCOI

ANNEX 2: PLA MUNICIPAL DE DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES CONDUCTES ADDICTIVES 2010-2015

ANNEX 3: LEGISLACIÓ